

[Lysholm Christensen]

man traf i den givne situation. Den sag er nok mere kompliceret end som så.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at Kristeligt Folkepartis positive holdning til EF-samarbejdet i høj grad er knyttet til bestræbelserne for at få en fri verdenshandel. Det er ikke blot noget, som selvfølgelig er knyttet til EF-området og det indre marked, men bestemt også et spørgsmål om frie vilkår for handel med hele verden, det være sig central- og østeuropæiske lande, EFTA-landene, lande inden for Lomékonventionen, og hvad der ellers kan nævnes af grupperinger i samhandelen på verdensplan.

Det er uhyre vigtigt, hvis vi skal have udlygnet nogle af de meget store sociale forskelle, der er landene imellem, og hvis vi skal skabe fred og stabilitet på verdensplan, at der er gode vilkår for verdenshandelen. Derfor noterer jeg også med tilfredshed, at udenrigsministeren og statsministeren i besvarelsenerne kan nævne en række positive træk, ja konkrete eksempler på, at bestræbelserne for en fri verdenshandel er lykkedes. Der er heldigvis en række positive elementer, som kan trækkes frem i den anledning.

Men der er desværre et stykke vej endnu, før vi kan tale om fri verdenshandel. GATT-forhandlingerne taler jo deres tydelige sprog om, at det slet ikke er så nemt endda. Der vil nok til alle tider være lande, erhvervsgrupper og personer, som vil beskytte deres egne varer. At forestille sig, at man kan afskaffe den egoisme, som driver dem dertil, er nok nærmest utopisk. Det er jo lidt af en grundskavank i den menneskelige race, at vi prøver at beskytte os selv og vore egne værdier. Alle vil jo gerne handle med hinanden, men alle vil også gerne have fordele af det. Handel er normalt ikke filantropi. Den er noget, man gerne selv vil profitere af. Derfor er der indbygget en modsætning i det her, som altid vil være et problem.

Det skal dog ikke forhindre os i at kæmpe videre, for der er nok at slås med. Jeg vil nævne et par områder, hvor jeg synes det i særlig grad er vigtigt at bekæmpe protektionismen, hvor den stikker hovedet op, og hvor Danmark har et særligt ansvar i denne periode, hvor Danmark sidder med formandskabet i EF.

Først Central- og Østeuropa: Vi må gøre os klart, at en reel hjælp til disse nye demokratier og deres befolkninger – altså i Centraleuropa

og de tidligere Sovjetrepublikker – ikke kun består i økonomisk bistand og knowhow. Den bedste hjælp til disse lande består jo netop i samhandel, og det koster.

Det koster for os at have en samhandel med disse lande, som virkelig gavner dem. Det har sin pris for dansk skovbrug, når vi importerer billigt træ fra Østeuropa. Det kan også komme til at koste dansk landbrug. Det har godt nok ikke kostet så meget endnu, men på et tidspunkt, hvor landbruget i disse lande kommer op i lidt større omdrejninger, kan det komme til at koste dansk landbrug en del, for der er et potentiel her. Der er god landbrugsjord; der kan produceres meget i disse områder, som kan komme til at true noget af dansk landbrugsekspert. Og det koster også arbejdspladser, f.eks. i tekstilindustrien, når folk i Polen kan levere varen betydelig billigere, end dansk arbejdskraft kan gøre det.

Men den pris må det danske samfund i fællesskab være med til at betale, hvis vi virkelig mener noget med de pæne ord om hjælp til Østeuropa. Hvis man ser problemet i et lidt større tidsperspektiv, kunne man jo vende det til noget, som er i vores egen interesse: at betale denne pris for at skabe stabile demokratiske forhold i disse lande, for konsekvenserne af ustabilitet eller tilbageskridt i retning af diktatur i Østeuropa kan jo blive et alvorligt problem for Danmark i form af flygtningestrømme, og hvad ved jeg. Derfor kan man egentlig godt vende dette om og sige: Vi har en egeninteresse i at betale den pris allerede nu for at stabilisere området og hjælpe det menneskeligt på fode.

Derfor haster det med handelsaftaler med disse lande fra EF's side, og det haster med forberedelser til optagelse af nye medlemslande. Jeg siger netop forberedelser, for det er ikke noget, vi kan klare fra den ene dag til den anden, men det er vigtigt, at forberedelserne bliver sat i gang.

Protektionismen stikker også hovedet frem i forhold til tredjelændene. Det er jo ikke helt ubegrundet, når disse lande ofte har talt om »Fæstning Europa«, altså om EF som et område, der prøver at lukke sig inde og klare sig selv, rotte sig sammen over for andre store handelsblokke. Det er vigtigt, at vi også indtager samhandelen med disse lande i vores bistandspolitik, for den bedste hjælp, vi kan